

Відбірковий етап VII Київської відкритої олімпіади з лінгвістики

9 і 10 листопада 2019 р.

Молодші класи

Максимальна оцінка за кожну з чотирьох задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

- Окрім відповідей завжди **потрібно** вписувати також і всі знайдені вами правила та закономірності, а також відповідності словникового типу (переклади слів, значення окремих символів тощо).
- Пояснювати, як ви знайшли описаний вами набір закономірностей, або «математично» його обґрунтовувати **не потрібно**:
 - *гірше*: «поглянувши на речення 5 і 10, у яких використовується префікс X-, а в перекладах фігурує форма множини, робимо висновок, що множина утворюється додаванням до слова префікса X-»;
 - *краще*: «у даній мові форма множини утворюється додаванням до слова префікса X-».

1. Ельбасанське письмо

Таміла Краштан

У XVIII ст. для запису албанської мови було запропоновано так зване ельбасанське письмо. Ним, зокрема, було записано перший переклад Біблії албанською. Нижче подано кілька слів із цього перекладу та їхні записи латинською абеткою у переплутаному порядку:

┐┌┘┌└┐ X┐┌┘┘┘┘ ┘┐┌┘┘┘┘ П┘┘┘┘┘┘ ┘┘┘┘

çifutëtë duruam driti bujarëtë perëndia

Завдання 1. Установіть правильні відповідності.

Завдання 2. Запишіть латинською абеткою:

┘┘┘┘ П┘┘┘┘┘┘ П┘┘┘┘┘┘┘┘

Завдання 3. Запишіть ельбасанським письмом:

bijt truajnë ndrçime

Примітка. Албанська мова становить окрему гілку індоевропейської мовної родини. Нею розмовляють близько 5 мільйонів осіб на Балканах. Літери ç та ë позначають особливі звуки албанської мови.

Нижче подано іменники мови ленґо у початковій формі (форма 1) та присвійній формі (форма 2) разом із перекладами:

Форма 1	Форма 2	Значення
abe	abea	<i>пахва</i>
mata	mete	<i>око</i>
raghova	raghove	<i>нирка</i>
ghanaghana	gheneghene	<i>мислення</i>
lima	lime	<i>рука</i>
livo	livoa	<i>зуб</i>

Форма 1	Форма 2	Значення
ngora	ngore	<i>щока</i>
ulu	ulua	<i>голова</i>
vanua	vanue	<i>село</i>
dae	daea	<i>дитина</i>
vunga	vunge	<i>волосся</i>
sanga	senge	<i>розмова</i>

Завдання 1. Утворіть присвійну форму від таких слів:

Форма 1	Значення
dola	<i>двоюрідні брат/сестра</i>
niulu	<i>рік</i>
kabula	<i>стегно</i>
atheathe	<i>груди</i>

Форма 1	Значення
ghalagha	<i>прибережний бік</i>
kuli	<i>вухо</i>
manga	<i>рот</i>
athu	<i>печінка</i>

Завдання 2. Утворіть початкову форму для слів із наведеною нижче присвійною формою. Якщо ви вважаєте, що для якихось слів неможливо однозначно відновити початкову форму, вкажіть усі можливі варіанти.

Форма 2	Значення
butoa	<i>пуп</i>
ethe	<i>ім'я</i>
tabanivurea	<i>нащадок</i>

Форма 2	Значення
ghabua	<i>кров</i>
talutue	<i>підйом (частина ноги)</i>
kedoghe	<i>кірка (на рані)</i>

Примітка. Ленґо належить до австронезійських мов. Нею розмовляють близько 14 тисяч осіб на Соломонових островах.

Нижче наведено словосполучення мовою насі разом із перекладами. Замість деяких слів записано числа від 1 до 12.

Словосполучення	Переклад
sseegv ddee keeq	одна стежка
go ddee (1)	один журавель
derq ddee mei	один демон
zalpiail ddee (2)	одна фотографія
bal ddee keeq	один черпак
hameil ddee gvl	один жебрак
er'lo ddee peil	один гонг
aizerf ddee mei	одне курча
ggaiqbbei ddee (3)	одна тарілка
erq ddee keeq	один канат
qeq ddee (4)	один м'яч
ni ddee mei	одна риба
emei ddee (5)	одна матір

Словосполучення	Переклад
gvgal ddee peil	одна кришка
ddvqleesee ddee (6)	одна стріла
mil ddee gvl	одна дівчина
laqseelzo ddee peil	один рушник
zzee ddee (7)	один друг
ge ddee (8)	одне дзеркало
afwu ddee (9)	одне чудовисько
bbeegeel ddee (10)	один пояс
ceel ddee mei	один козел
ssahol ddee (11)	один шнурок
meebiq ddee keeq	один батіг
kaq ddee gvl	один король
ruakeesso ddee (12)	одне лоша

Завдання. Заповніть 12 пропусків. На місці одного з них має стояти слово **liu**.

Примітка. Насі — сино-тибетська група діалектів, якими розмовляють понад 300 тисяч осіб у західній частині півдня Китаю.

Гонг — ударний музичний інструмент у вигляді великого металевого диска.

Черпак — велика ложка з довгою ручкою для черпання чого-небудь.

Виписувати словник іменників у розв'язку до цієї задачі не потрібно.

Нижче подано кілька речень мовою кіче з перекладами:

1	Kawar lee tijoxeel.	Цей учень спить.
2	Katb'iinik.	Ти ходиш.
3	Oj oj ajuuq'aab'.	Ми пастухи.
4	Keechakun lee ajtijaab'.	Ці вчителі працюють.
5	Kixwarik.	Ви спите.
6	Na kapeet ta lee elaq'oom.	Цей крадій не приходить.
7	In in tijoxeel.	Я учень.
8	Elaq'oom lee ajtiij.	Цей учитель — крадій.
9	Kojpeetik.	Ми приходимо.

Завдання 1. Перекладіть українською:

- 10 **At at ajtiij.**
-
- 11 **Elaq'oom lee tijoxeel.**
-
- 12 **Na keeb'iin ta lee elaq'omaab'.**

Завдання 2. Перекладіть мовою кіче:

- 13 Я працюю.
-
- 14 Ці пастухи сплять.
-
- 15 Цей учитель ходить.
-
- 16 Ви учні.
-
- 17 Цей крадій — не пастух.

Примітка. Кічэ — мова однойменного народу Гватемали чисельністю понад мільйон осіб. Належить до майянських мов. Літери з рисками *b'* та *q'* позначають особливі приголосні звуки цієї мови.